

Yksityisteiden avustusohjeen päivittämien

Elinvltk 07.04.2026 § 64

Valmistelija Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi,
0400855960

Peruste

Vaalan kunta avustaa yksityisteiden kunnossapitoa. Malli, jolla kunta on yksityisteitä avustanut vuodesta 2021 lähtien, on vuosien aikana osoittautunut hankalasti toteutettavaksi, erityisen työllistäväksi ja paikoin kuntalaisia eriarvoistavaksi sekä taloudellisesti vaikeasti ennustettavaksi. Jo edellisen valtuustokauden aikana alkoi selvitä, että kun yksityisteiden avustamisen sopimuskausi päättyy keväällä 2026, on avustamisen mallia uudistettava.

Kuluvan kevään aikana avustamisen uudistamista ovat viranhaltijan kutsumana kokoontuneet pohtimaan valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakuntien puheenjohtajat sekä jokaisen valtuustoryhmän puheenjohtajat. Esteellisyyden vuoksi osaa edellämainituista luottamushenkilöistä on edustanut varahenkilö. Lisäksi valmisteleavassa työryhmässä on ollut kunnan viranhaltijoita. Työryhmän tarkoituksena on ollut tuoda esiin avustamiseen liittyviä käytännön asioita ja tietoa valmistelun tueksi. Työryhmää ei ole erikseen nimitetty eikä sille ole osoitettu varsinaista tehtävää, mutta se on toiminut evästäjänä ja tiedontuojana. Työryhmä on koottu tasavertaisuuden nimissä siten, että jokaisella valtuustoryhmällä on siinä ollut edustus. Työryhmä on kokoontunut kolme kertaa 13.1.2026, 20.1.2026, 12.3.2026 lisäksi järjestettiin infotilaisuus 10.2, johon kutsuttiin elinvoimalautakunnan ja kunnanhallituksen jäsenet sekä viranhaltijoita. Avustusohjeen päivityksen esittelyä varten järjestettiin tilaisuus 24.3.2026.

Työryhmässä on pohdittu erilaisia avustamisen malleja, joista yksityisteiden avustaminen rahallisesti on koettu soveltuvimaksi. Rahallinen avustaminen on kevyt, selkeä ja avoin avustusmuoto, jonka kustannusvaikutuksia on mahdollista ennakoida. Tämä on merkittävä tieto kunnan talousarviota laadittaessa.

Aloite yksityisteiden avustamisen mallin uudistamisesta eteni kunnanvaltuuston päätettäväksi, ja päätöksellään 10.3.2026 § 18 Vaalan kunnanvaltuusto päätti, että kunnan avustusmuoto yksityisteiden avustamiselle on jatkossa pääsääntöisesti rahallinen avustus, jonka lisäksi kunta voi avustaa työllä pölynsidontaa, kuten hyväksytyssä ponsiesityksessä mainittiin. Valtuusto päätti myös, että ohjeet yksityisteiden avustamiseksi valmistellaan tehdyn päätöksen pohjalta kunnanvaltuustolle hyväksyttäväksi.

Avustusohjeistuksen päivittäminen aloitettiin viranhaltijan toimesta olemassa olevan ohjeistuksen pohjalta. Syntynyttä luonnosta tutkittiin 24.3.2026 erikseen koolle kutsutussa palaverissa, johon oli kutsuttu elinvoimalautakunta, aiemmin mainittu työryhmä sekä viranhaltijoita. Avustusohjeen päivitystä on jatkettu viranhaltijatyönä ottaen huomioon kokouksessa esille nousseet asiat sekä uuden avustustavan tuomat muutokset kunnossapidon osalta yksityistiekunnille.

Perusparannusavustusten osalta ehdot säilyvät pääsääntöisesti ennallaan.

Avustusohjeessa avataan tarkemmin myös harkinnanvaraisen avustamisen tapaa.

Elinvoimalautakunnalle toimitetaan oheismateriaalina

- edellisellä sopimuskaudella käytetty valtuuston hyväksymä avustusohje
- 24.3.2026 kokouksessa esitelty luonnos
- 24.3.2026 kokouksessa saadut kommentit esitellyt luonnos
- kokouksen perusteella päivitetty luonnos.

Esittelijä	Vs. Tekninen johtaja Routaniemi Janne Vaalan kunta
Päätösesitys	<p>Elinvoimalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle ohjeen hyväksymistä.</p> <p>Kokouksessa pidettiin tauko asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa klo 16.45 - 16.57.</p> <p>Santeri Nissi poistui kokouksesta klo 18.00 asian käsittelyn aikana ennen päätöksen tekoa.</p>
Päätös	Hyväksyttiin
Khall 14.04.2026 § 79	
Valmistelija	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi, 0400855960
Esittelijä	Kunnanjohtaja Kärkkäinen Minna Vaalan kunta
Päätösesitys	Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle yksityisteiden avustusohjeen hyväksymistä.
Päätös	Hyväksyttiin
Kvalt 07.05.2026 § 28 374/02.02.01.01/2026	
Valmistelija	Yhdyskuntatekniikan päällikkö Jaana Lämsä, jaana.lamsa@vaala.fi , 0400855960
Esittelijä	Kunnanjohtaja Kärkkäinen Minna Vaalan kunta
Päätösesitys	Kunnanhallitus Kunnanvaltuusto hyväksyy yksityisteiden avustustohjeen.

Keskustelun kuluessa Aino Leinonen teki vastaesityksen, jossa 2.2 yleiset edellytykset -kohtaan muutetaan muotoon: "Tiekunnan on ilmoitettava kuntaan jos yksityistien vaikutusten piiriin tulee sellaisia muutoksia vakituisen asutuksen suhteen joilla on vaikutusta ko. tiekunnan avustuksen myöntämiseen tai määrään. Ilmoitus on tehtävä mahdollisimman pian Vaalan kunnalle tiedon tultua tiekunnalle osoitteeseen kirjaamo@vaala.fi". Aino Leinosen vastaesitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Hyväksyttiin. Valtuusto täydensi päätöstä yksimielisesti, että muutosvuonna (2026) avustuksen hakemiseen riittää hoitokunnan tai toimitsijamiehen päätös.